

BAZAR

ANNE
MORGANIN

KIRJAPRIKAATI.

JANET SKESLIEN CHARLES

JANET SKESLIEN
CHARLES

ANNE

MORGANIN

KIRJAPRIKAATTI.

SUOMENTANUT
KATARIINA KALLIO

BAZAR

Otteet L. M. Montgomeryn teoksesta *Anne of Green Gables*
(*Vihervaaran Anne*, Art House 2024) on suomentanut Terhi Leskinen.

Otteen Lewis Carrollin teoksesta *Alice in Wonderland*
(*Alicen seikkailut ihmemaassa*, WSOY 1995) on suomentanut Alice Martin.

Otteen Kurt Vonnegutin teoksesta *Teurastamo 5 eli*
Lasten ristiretki (Tammi, 1970) on suomentanut Juhani Jaskari.

Otteen E. M. Forsterin teoksesta *Talo jalavan varjossa*
(WSOY, 1953) on suomentanut Eila Pennanen

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

1. painos
Suomentanut Katariina Kallio
Suomenkielinen laitos @ Katariina Kallio ja Bazar kustannus 2025
Englanninkielinen alkuteos *Miss Morgan's Book Brigade*, Atria Books 2024
Copyright © Janet Skeslien Charles 2024

ISBN 978-952-403-638-2

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@bazarkustannus.fi

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

Miehelleni Eddy Charlesille

Nuo kylät ovat ikuisesti piirtyneet muistiini, samoin niiden urheat asukkaat, jotka epäröimättä palasivat raunioiden keskelle ja aloittivat elämänsä uudelleen. [...]

Tiesitkö, että kreivitär d'Evry asuu hevosrattaissa tallipihassaan auttaakseen sotilaita raivaamaan hänen alustalaistensa viljelyksiä, jotta väki voisi aikanaan palata mailleen?

Samaan aikaan kreivittären *château* on raunioina kukkulallaan.

Töihin on tartuttava heti.

– Anne Morgan kirjeessään äidilleen

ALKUNÄYTÖS

Pelkkä vilkaisu jonkun vaatekaappiin voi kertoa paljon hänen elämästään. Katselen omaani ja mietin, mitä pukisin illaksi päälle. Hypistelen siroja neuletakkeja ja suoria housuja, jäänteitä pitkän työurani varrelta. Kuin muistoina menneistä rivin kauimmaisessa laidassa riippuvat ruttuinen noidankaapu ja -hattu, joihin koululaisten pyynnöstä pukeuduin jokaisena halloweenina, hääpuku, joka ei ehtinyt koskaan alttarille saakka, ja Ranskan armeijan horisontinsinistä väriä toistava CARDin univormu. Se oli Ranskassa sodan aikana toimineen amerikkalaisen hätäapujärjestön virkapuku. En malta olla hipaisematta hametta. Vielä seitsemänkymmenen vuoden jälkeenkin sen lämmin ja keveä villasekoitekangas huokuu kuuluisaa pariisilaista laattua. Kangas voisi kertoa monta tarinaa, elämän kudelmia maailmanpalon ajoilta. Se on nähnyt rakkautta ja vihaa, uhrauksia ja niukkuutta, kaipausta ja toivoa, murhetta ja rohkeutta. Etenkin rohkeutta.

Kosketan hihaa, kalvosimen ruosteenruskeaa tahraa. Vaikka kuinka sitä pesimme – soodavedellä taputellen, jodissa liottaen, marseillensaippualla hangaten – siihen tarttunut miehen veri ei lähtenyt. Mutta olkoon, katoaahan se melkein kankaan sineen, ja tahran voi tarvittaessa säilyttää vaikkapa hihalle roiskahtaneen ratatouillen kontolle.

Tartun univormua hartioista vapauttaakseni sen vaatekaapin kahleista ja syleilen jakkua kuin naista. Rintaa vasten tuntuu jotakin kovaa. Kauluksesta riippuu sinivalkoiseen silkkinauhaan kiinnitetty mitali. Hopea on tummunut, mutta erotan yhä aarnikotkan, CARDin symbolin. Mitalin taakse on kaiverrettu teksti *Tee, mikä oikein on, äläkä pelkää ketään.*

Vieläkö univormu mahtuisi päälle? Se selviää vain kokeilemalla, ja kyllä: mahtuuhan se. Jakku näyttää tyylikkäältä puseroni päällä. Tästä rohkaistuneena keplottelen pitkät housut jalasta ja vaihdan hameeseen, mutta se kiristää vyötäröstä. Olo on silti hyvä, aivan kuin univormu haluaisi taas päästä käyttöön. Kaiken viimeistelee nenäliina, jonka aika on hiuduttanut. Sujautan sen taskuuni.

Vilkaisen kelloa: kohta seitsemän. Vaatevalinta on tehty – myöhästyn, jos en lähde saman tien.

Kiirehdin Viidennen avenuen asunnoltani New Yorkin pääkirjastoon ja nousen portaat ryhdikkäänä kuten tuhannet kerrat ennenkin. Kun aikoinani saavuin Manhattanille, kirjasto oli kouluni, seuraelämäni, kotini.

Sisääntuloaulassa tunnustelen seinien naarmuja. Jonkun silmään ne ovat pelkkiä kolhuja, mutta minä muistan kantamamme puulaatikot ja portaisiin karanneet kirjakärryt ja sen, kuinka me harjoittelijat tahrimme vahingossa seinän valkeaa maalipintaa ihoomme parfyymillä lailla tarttuneella musteella.

Menneisyys kietoutuu minuun, ilma täyttyy muistoista. Puristan nenäliinaa ja tiedän, että aika on vihdoinkin koittanut.

1. LUKU

Jessie Carson
Pohjois-Ranska, tammikuu 1918,
65 kilometrin päässä rintamalta

Kranaatit olivat murjoneet kapean hiekkatien kuopille. Autonkuljettajani Lewis koetti parhaansa mukaan kiertää tiellä lojuvat sirpaleet ja ammottavat kuopat. Puristin tiukasti matkustajan puolen ovenkahvaa. Aina, kun pyörä osui syvään uraan, pääni nytkähti taaksepäin. Irvistin, enkä pelkästään kivusta, vaan nähdessäni piikkilangoilla harsitut pellot.

Tuho ulottui taivaanrantaan saakka. Missään ei näkynyt ristin sielua, ei ruohonkorttakaan, ja koko maisema sulautui pilvien harmauteen värittömäksi, toivottomaksi kentäksi. Väki oli paennut tai vangittu. Saksan armeija oli tuhonnut kodit ja koulut, kirkot ja sairaalat, kirjastot ja elämät. Maatiloilla armeija oli pommittanut tieltään vehnäpeltojen sadon. Hedelmätarhojen viattomat puut saivat tuta kirveestä. Oksat makasivat maassa, niiden kuivuneet lehdet kuisivat tuulessa.

Pysähdyimme tarkastuspisteelle, jonka kautta kuljettiin sotatoimialueelle. Edellämme oli viisi armeijan kuorma-autoa. Lewis sammutti moottorin ja sytytti tupakan, mistä

päättelin, että pysähdys kestäisi. Koetin suojautua kostealta kylmyydeltä kiskomalla villakangastakkini kaulusta ylös. Lewisin selatessa asiakirjojamme – passeja, työasiakirjoja ja sinisten leimojen kirjomia lupapapereita – katselin tuulilasien nurkkaan kertyneiden kuurankukkien kaleidoskooppia. Hopeanhohtoinen perhosensiipi. Lapsen lapanen. Muistin isän sanat, toden sanat: synkimmissäkin paikoissa voi nähdä paljon kauneutta, jos osaa katsoa.

”Kyllä nyt pilkkua käännellään!” Lewis nyökkäsi kohti ranskalaista sotapoliisia, joka kävi kaikesta päätellen tavu tavulta läpi kuorma-autokuskin asiakirjoja. ”Tällä vauhdilla emme pääse ikinä läpi.”

Siinä odotellessamme selasin mielessäni matkan vaihteita ja maisemia kuin kirjan sivuja, joita tuuli pelmuttaa. Oli valtamerimatka, jonka aikana hyttitoverini, Punaisen ristin vapaaehtoinen, ei hetkeksikään luopunut pelastusliivistään, vaan matkusti kaikki kolme viikkoa liivi yllään. Hän oli lähtenyt matkaan, vaikka pelkäsikin, että aluksemme kokisi saman kohtalon kuin torpedojen upottama *Lusitania*. Kuinka rohkeaa! Bordeaux'hon saavuttuamme me matkatoverukset maistoimme oikeaa ranskalaista viiniä ja katselimme rakennusten gargoileja ja enkelikoristeita. Peugeot-kyytimme Pariisiin kulki pitkin poppelirivien varjostamia teitä. Pääkaupungissa Lewis auttoi minua saamaan luvat, joilla pääsin taistelualueille. Jonotimme tuntikausia poliisiasemalla, jotta sain leimatun asiakirjan, ja sen jälkeen kiirehdimme mukulakivikatuja sotaministeriöön, jälleen uuden jonon hännille. Seurasi kolmipäiväinen, hengästyttävä, vieraskielinen luparuljanssi. Kymmenen Ranskan-päiväni aikana olin ehtinyt ihmetellä jo kahta asiaa: hämmästyttävää arkkitehtuuria ja byrokratian tuskastuttavia kiemuroita.

Lopulta edellämme oleva kuorma-auto, jonka lavalla oli kaalinpäitä ja ruutitynnnyreitä, lähti liikkeelle, ja tuli meidän vuoromme. Papereitamme tutkiessaan sotapoliisi kurtisti otsaansa.

Hypistelin hermostuneena nenäliinaani. Sen huomatesaan Lewis totesi: ”Ei syytä huoleen.”

Sotapoliisi osoitti asiakirjan alinta riviä. Lewis käänsi sivua ja osoitti prefektin raapustamaa allekirjoitusta. ”Me olemme osamme tehneet. Tehkää te nyt omanne ja päästäkää meidät läpi.”

Poliisi viittasi minua kohti. ”Mutta tässä lukee, että hän on kirja–”

”Kuulumme Morganin prikaatiin”, Lewis napautti kirpakalla *nyt-muuten-alkaa-riittää*-ranskallaan.

Sotapoliisin leuka lokshti. ”*Merci.*” Kädenheilautuksesta ymmärsimme, että tie oli vapaa.

Kysyin, miksi poliisi oli kiittänyt meitä. Lewis kertoi, että näillä main Anne Morganin saavutukset tunnettiin. Kyllä ne tunnettiin muuallakin: se, että olin ylipäättään tullut tänne, oli neiti Morganin ansiota. Hän oli pannut valokuvaajan ja filmiryhmän taltioimaan sodan jälkiä. Kun minä olin katsellut noita lyhytelokuvia New Yorkin pääkirjaston lähellä sijaitsevassa elokuvateatterissa, en ollut kyennyt kuin tuijottamaan valkohapsista, mustiin pukeutunutta maanviljelijäpariskuntaa. Uurteiset kasvot paljastivat elinikäisen raadan armottomassa auringonpaahteessa. Saksalaiset olivat teurastaneet pariskunnan vuohen ja työhevosen, sytyttäneet viljasadon tuleen ja hajottaneet tilan asuinrakennuksen. Vanhukset vaeltelivat toimettomin käsin pommitetun latornsa viertä kuin aaveet vailla kummitustaloa. Elokuvan nähtyäni en voinut jäädä vain kotiin rukoilemaan.

Meidän oli Lewisin kanssa määrä ajaa Pariisista suoraan Blérancourtin kylässä sijaitsevaan päämajaan, jossa minun tuli ilmoittautua CARDin eli tšekäläisittäin *Le Comité Américain pour les Régions Dévastéesin* palvelukseen. Ajoimme ohi räjäytettyjen, hiiltyneiden talonraatojen paikassa, jossa oli ennen ollut kylä. Sen reunamilla oli tienvarsihauta, kypärä päätypuolen ristiin ripustettuna ja ruosteinen pistin ristin juuressa. Vauhti oli niin hidas, että ehdin lukea: ”Tuntematon sotilas, elokuu 1914”. Lohduton näky puhutteli minua.

”Lewis, pysäyttäisittekö tienviereen”, pyysin.

Me cardit kutsuimme toisiamme sukunimillä. Kun kuulin, että kuljettajakseni tulisi Lewis-niminen henkilö, kuvittelin kaljun, monokkelia käyttävän miehen, en pirtteä Vassarin brunettia. Olimme kumpikin pukeutuneet univormuun, johon kuului horisontinsininen jakku ja hame.

Lewis käänsi suurta ohjauspyörää ja sompaili auton tienviereen jätékasoista vapaaseen kohtaan. Painoimme päämme improvisoidun haudan äärellä. New Yorkissa katukaupustelijat huusivat paraikaa äänensä käheiksi, hevoset hirnahtelivat kopsutellessaan pitkin Viidettä avenuetta, maitokuskien rattaat vaikersivat kuormansa alla, pulskat pulut kujersivat lemmenviestejään, jostain kuului yksittäinen naakan räkäisy. Täällä oli vain ontto hiljaisuus.

Jäsenet tuntikausien Fordissa istumisesta jäykkinä Lewis ja minä kuljeksimme ohi rauniorivien, tuskin vyötaisilleni ulottuvien kivikasojen, jotka olivat ennen olleet koteja. Erään talon puutarhassa oli kanitarhan jäännökset, vääntyneenä töröttävä puinen kehikko. Maassa oli käsikranaatteja ja räjähtämättömiä kranaatteja. Siinä, missä oli ennen ollut

ruokasali, saattoi vielä erottaa pirstaksi menneen ruokapöydän ja tuolit sekä vauvankorin, jonka pitsi oli repeillyt ja mullan tahrима.

Pystyin vaivoin uskomaan, että olin vihdoinkin täällä, keskellä tätä mykkää, lohdutonta järjettömyyttä. Muistin pomoni puuskahduksen hänen kuultuaan, että olin ilmoitautunut joukkoihin: ”Mitä hiivattia kirjastonhoitaja tekee sotarintamalla?”

”Mitä vain, mistä on apua.”

”Miten sinä edes aiot hankkiutua Eurooppaan?” hän kysyi pilkallisesti virnistäen.

Tiesimme kumpikin, että valtamerimatka maksaisi enemmän kuin tienaan vuodessa.

Muistan, kuinka tyydyttävää oli voida kertoa, että neiti Morgan oli maksanut matkani. Tarkemmin sanoen neiti Morganin prikaati. Pomoni Winnifred Smythe, New Yorkin pääkirjaston lastenosaston kirkkain ja iäkkäin tähti, jäi sanattomaksi.

Nautittavampaa hiljaisuutta en ole eläissäni kokenut.

”Mistä hän sinut tuntee?” Smythe kysyi lopulta. ”Ethän sinä ole kukaan tai mitään.”

Oli epätodennäköistä, että kirjastonhoitajan ja Yhdysvaltojen vauraimman pankkiirisuvun perijättären tiet kohtaisivat. Vastasin, että neiti Morgan oli saattanut kuulla, että työskentelin sotaponnistelujen tueksi perustetun naisten maanpuolustuksen kansallisen yhdistyksen hyväksi, hän kun oli kyseisen yhdistyksen rahastonhoitaja. Yhdistyksessä toimi neljännesmiljoona vapaaehtoista, yhtenä heistä minä, ja tehtävänäni oli johtaa yhtä liiketoimintayksiköistä. Kuu-
lin New Yorkin pääkirjaston johtajan sihteeriltä, että neiti Morgan oli tiedustellut minua nimeltä.

”Miksi hän sinut tahtoi?” esinaiseni mutisi. ”Miksei ennemmin minua?”

Äitini mukaan Matteuksen evankeliumin 7. luvun 7. jakeen toteamus *”Etsikää, niin te löydätte”* viittasi lukemiseen ja siihen, että useimmat vastaukset löytyvät kirjoista. Muistin naisten maanpuolustusliiton manifestin vuodelta 1917: *Pyhitettäköön tämä kansallinen naisten maanpuolustusliitto naisten voimalle ja pysyköön se vapaana itsekkäistä pyrkimyksistä ja politiikasta...*

Ei itsekkäitä pyrkimyksiä eikä politiikkaa. Siksi.

Vaeltelimme Lewisin kanssa pitkin mukulakivikatuja. Erään kaivon luona Lewis pysähtyi poimimaan maasta likaisen räsynuken. ”Olen tehnyt tämän matkan jo kymmenen kertaa.” Hän pyyhki nukan kasvot puhtaiksi. ”Siitä huolimatta en turru näiden pois ajettujen perheiden kotien rautioiden edessä.”

Ympärillämme oli menneen jäänteitä. Mökin rauniot, murskattu muistoesinelipasto, läpimäräksi kastunut divaani. Paikassa, joka oli joskus ollut takapiha, Lewis laski nukan jalattomaksi silpoutuneelle tuolille. Kylän reunamilla viljelymaa tuntui pehmeältä jalan alla. Yksikään vallaton rikkaruoho ei ollut halunnut juurtua tänne. Askelteni ääni ei saanut ainuttakaan peltohiirtä vipeltämään tiehensä. Ei kuulunut varpusten varoittavaa sirkutusta. Palaisivatko linnut koskaan?

Maisema sai minut ajattelemaan Willa Catherin kuvausta Suurilta tasangoilta. Yhtäkkiä sujahdin tältä maatilulta mieleni kirjastoon. Se oli kahden kerroksen korkuinen, ylimmille hyllyille ylettyi pyörillä liikkuvien tikkaiden avulla. Ikkunan luona oleva tuoli kutsui pehmoisine tyynyineen ja untuvaisine tilkkutäkkeineen, ja siihen käperryin usein kirja kädessäni katselemaan salaista ruusujen- ja laventelien-

hehkuista puutarhaa. Kiiruhdin yli narisevan parkettilattian noutamaan Catherin teoksen *Antonia ystäväni*. *Halusin kulkea suoraan halki punaisen ruohon ja yli maailman reunan, joka ei voinut olla kovin kaukana.*

”Carson!” Lewis huusi.

Palasin viihtyisästä kirjastostani nykyhetkeen. Olin keskellä kuraista peltoa.

”Se on täynnä maamiinoja”, hän sanoi. ”Palatkaa täsmälleen samoja jälkiä, joita sinne menitte. Hitaasti.”

Käänsin katseeni. Näin Lewisin luo johtavan harmaaruskean polun, ikuisuuksien pituisen. Katsoin jälkiäni. Mikä noista uurteista oli oman kengänkorkoni painama? Koko ruumiini vapisi, osittain kylmästä, osittain hirveimmästä koskaan tuntemastani pelosta. Ensimmäisenä taistelualueella viettämänäni päivänä olin toiminut juuri kuten pomoni oli ennustanut: joutunut pulaan. Itse asiassa hän oli ennustanut, että menettäisin henkeni. Hän moitti minua siitä, että elin mielikuvituksessani enkä tosimaailmassa. Hän oli lähtöäni vastaan. Hän oli minua vastaan, siinäpä se. Minä osoittaisin, että hän oli väärässä.

Tiirailin möykkyistä savea. Oliko tuo lätäkkö tuossa jo aiemmin vai olinko minä astunut tuohon? Sydän hakkasi ja laukkasi. Vaikka olin aivan jäässä, hikipisarat noruivat otsaltani. Pyyhkäisin ohimoitani isäni nenäliinalla ja otin ensimmäisen askeleen. En halunnut kuolla. En halunnut, että pomoni olisi oikeassa. Oikea, vasen. Oikea, vasen.

Auton luona koko ruumiini sykki paniikkia, haukoin henkeäni. Odotin, että Lewis sättisi minua, mutta hän sanoi vain: ”Vai että semmoinen sekameteli!” Ymmärsin, että sana tarkoitti sotkua, mutta viittasiko hän itse tilanteeseen vai minuun?

Lysähdin matkustajan paikalle. Sen sijaan, että olisi paiskannut oven kiinni, hän sulki sen varovasti ja sanoi: ”Voi ressuukkaa, olet kalpea kuin lakana.” Hänen myötätuntonsa lämmitti minua kuin peitto, ja vähitellen pelkoni laantui.

Ohjatessaan auton takaisin tielle Lewis selitti, että olimme tulleet punaiselle vyöhykkeelle, jonne saksalaissotilaat olivat kylväneet räjähteitä kuin ne olisivat perunoita. Muistin CARD-raportin kuvauksen: *Täydellinen tuho. Omaisuusvahingot: 100 %. Haitta maataloudelle: 100 %. Ei raivattavissa. Elinympäristöksi sopimaton.*

Lewis rupatteli kaikenlaista vilkuillen samalla minua yhtä paljon kuin tietäkin. Hän oli edellisenä torstaina täyttänyt kaksikymmentäviisi, eli hän oli viisitoista vuotta minua nuorempi. Muistan tuohon ikään liittyneen loputtoman kysymysryöpyn. *Jokos sinulla on kulta katsottuna? Mitä hän tekee työkseen? Joko hän on kosinut? Montako lasta hän haluaa?* Helpottavaa kyllä, ryöppy oli enimmältä osin jo tyrehtynyt, vaikka äiti silloin tällöin vielä muisti kuiskata toiveikkaasti: *Eihän se vieläkään liian myöhäistä ole.*

”Työtö onnistuivat löytämään jostain samppanjaa”, Lewis muisteli. ”Syntymäpäiväpirskeeni olivatkin sitten melkoiset! Me cardit teemme töitä kuin juhdat, mutta osaamme me sitten kyllä hauskaakin pitää. Tulet huomaamaan.” Lewis oli ollut täällä puoli vuotta ja vastasi kuljetuskaluston huollosta. Kotipuolessa hänellä oli ollut oma auto ja kuljettaja, mutta nyt hän paikkasi puhjenneita renkaita, korjasi mootoreita ja kaapi lantaa autojen pohjista.

”Me kuljetusjoukon väki kutsumme itseämme nimellä *chauffeuses*”, hän sanoi.

Lewisistä oli hauskaa katsella Fordistaan ranskalaisten reaktioita. ”Eivät ole ikinä nähneet naista ratin takana.

Tämä on heistä luonnotonta. Hyvä etteivät silmiään pudota! Tai leukojaan! Hillitöntä!” hän sanoi, ja nauroimme kumpikin. ”Kun näprää rasvaisia sytytystulppia eikä lämmintä vettä ole, kynnenaluset ovat mustina. Armas äitini, Philadelphian juhlavastaanottojen ykkösementä, olisi kauhuissaan.”

Lewis kohotti kätensä, joissa oli kalliit kilinnahkahansikkaat. Peitin vaistomaisesti omien villakäsineideni kuluneen kohdan. Useimmat cardit olivat Lewisin kaltaisia varakkaita vapaaehtoisia, jotka maksoivat itse omat kulunsa, minä taas sain palkkaa, ja kuluni, kuten ranskan kertauskurssi ja merimatka, maksettiin puolestani. Edes univormu ei pystynyt hälventämään välillämme olevaa eroa.

Kerroin hänelle, että koska olin lastenkirjastonhoitaja, käteni olivat yleensä joko punaisenaan paperiviiltoja tai siniset musteesta, jolla kirjat leimattiin.

”On upeaa kuulla, millaista pikkuisten kanssa on”, hän vastasi. Pelkäsin puhetta pilkanteoksi, kunnes hän jatkoi: ”Nuorena sain sekä ranskan että latinan kielen opetusta. Kun pääsin collegesta, isä kielsi minua menemästä töihin.”

Minun alkoi äkkiä käydä sääliksi perijätärtä. ”Entä käännöstyö?” kysyin. Sitähän voisi tehdä kotona.

”Isän mukaan olin kouluttautunut tulevaa aviomiestäni varten. Hän odotti, että valitsisin miehekseni jonkun hänen työntekijöistään, jonkun nuoren kelpo pörssimeklarin.”

”Äitini harrasti samaa. Jumalanpalveluksessa penkkimme päähän kokoontui kosijoita jonoksi asti.”

”Vähemmästäkin tyttö ryhtyy ateistiksi!”

Minua nauratti. ”En minä koskaan Jumalaa syyttänyt. Enkä saanut ikinä selville, mistä äiti edes kaivoi esiin sellaisen määrän aviomieskandidaatteja.”

Kirjasto ei-kenenkään-maalla

Vuonna 1918 ensimmäisen maailmansodan riehussa Jessie Carson ottaa virkavapaata kirjastotyöstään New Yorkissa lähteäkseen Ranskaan. Miljonääri Anne Morganin perustama kansainvälinen ryhmä eri alojen naisia auttaa jälleenrakentamaan tuhoutuneita ranskalaisia yhteisöjä vain kilometrien päässä rintamalta. Perillä Jessie rakentaa jotain, mitä ranskalaiset eivät ole koskaan nähneet – lastenkirjastoja.

Vuonna 1987 kirjastonhoitaja ja kirjailijan urasta haaveileva Wendy Peterson törmää arkistoissa ohimennen viittaukseen Jessie Carsonista ja haluaa selvittää tämän pelottoman kirjastonhoitajan kohtalon. Wendy pakenee oman elämänsä haasteita uppoutumalla tutkimukseensa. Pian hän huomaa, että hänellä ja Jessiellä on muutakin yhteistä kuin työ New Yorkin kuuluisassa kirjastossa.

Anne Morganin kirjaprikaati perustuu Croix de Guerre -mitalin sodanaikaisesta rohkeudesta saaneiden CARD-järjestön naisten harvinaiseen historiaan. Se on liikuttava ja innostava tarina rohkeudesta, yhteisön voimasta ja naisten välisestä solidaarisuudesta.

9 789524 036382

978-952-403-638-2

84.2 • BAZARKUSTANNUS.FI

